

Lovforslaget, er een, der gaar ud paa — jeg er indrer ikke Ordene, og jeg har ikke Forslaget hos mig — at Ministeren er berettiget til at bortlægge Ansøgningerne fra Alle dem, som ikke efter tidlige gjældende Regler kunde komme i Betragtning ved Besættelsen af Præsteskald. Deri ligger altsaa, at ikke Andre kunne blive Præster end de, der ere uddannede paa den Maade, som hidtil har været brugt, men jeg paastaar, at Lærernes Uddannelse maa være et i allerhøieste Grad vigtigt Punkt for Kirken selv. Dette er efter min Overbevisning et rent kirkeligt Anliggende, og det er et af de Hovedpunkter i Lovforslaget, der gjør, at jeg ikke kan gaa ind paa det. Ingen vil dog vel benegte, at Intet er mere vigtigt for et Samfund, end at dets Lærere ere oplærte netop paa den Maade, som efter Samfundets Overbevisning er den rigtige, men ikke efter saadanne Regler, som synes forkastelige, uagtet det erkjendes fra alle Sider, at der endnu ikke er nogen tidsbærende Stemme at høre fra Kirken om, hvorledes en saadan Uddannelse af Lærerne skulde ske. Jeg tror altsaa at have Ret i, at dette Lovforslag indeholder Bestemmelser, som vedrøre rent kirkelige Anliggender. Hvad dernæst angaar det, som det ærede Medlem udtalte om, at saalænge Staten giver Understøttelse til Folketirken, maa den ogsaa have nogen Indflydelse paa Lærernes Valg, vil jeg ikke negte, at dette er Noget af det, som forvirrer Forholdene fra, hvad de oprindeligt burde være; men det er dog af den Besskaffenhed, at vi efter min Mening ikke burde lade os lokke ind paa et saa farligt Omraade som det, hvorfra dette Lovforslag gaar ud, idet vi komme til at paalægge en Evang paa det største Religions-samfund her i Landet, uagtet der staar i Grundloven, at der skal være Religionsfrihed, og at de forskjelligte Samfund kunne indrette deres Gudsdyrkelse saaledes, som det stemmer med deres Overbevisning. Jeg vilde ret ønske, at de Udtalelser, som have fundet Sted ved Behandlingen af de forskjelligte Lovudkast, der have foreligget om disse Forhold, som efter Nogles Mening berøre rent kirkelige Forhold, efter Andres Mening blandede Forhold og efter atter Andres Mening verdslige Anliggen-

der, maatte gjøre det indlysende, at der fra Religionsfrihedens Benner her i Salen burde gjøres Skridt til at faae det gjort klart, hvorledes man kan komme til en Løsning og komme ud af den meget uheldige Tilstand, hvori Rigsdagen er geraadet paa Grund af den Bestemmelse, der er slaaet fast i Grundloven, og som vi ere nødte til at bøje os for, men som har hidført en Tilstand, der er uhyggelig for alle Sider. Jeg vilde ønske, at det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) vilde stille sig i Spidsen derfor; Mange vilde vistnok slutte sig til ham for at bringe en Virkeliggjørelse istand af denne Grundlovsparagraph, der har voldt saa mange Bryderier.

Høgsbro: Hvis den Grundlovsparagraph, som det ærede Medlem nu omtaler, skal forstaaes paa den Maade, at det, der skulde gjøres, blot er en Adskillelse mellem Stat og Kirke, forstod jeg ham ikke rettere, end at der tidligere var gjort adskillige Forsøg i den Retning, og han nævnedes selv Barfod som den, der i Spandets Spor havde gjort et saadant Forsøg. Men det vil jo da ikke være vanskeligt at gaa frem ad den saaledes engang betraadte Vej, og jeg vil derfor tillade mig at opfordre det ærede Medlem til enten at indbringe dette eller et lignende Forslag, idet jeg kan forsikre ham om, at, hvis han kommer med et saadant Forslag, vil jeg, og vistnok flere, være meget villige til at følge ham, maasse endog meget langt. Men jeg tror, at det ærede Medlem maa sige sig selv, at selv om et saadant Forslag fremkom, vilde dermed ikke Stat og Kirke være adskilte. Der er jo f. Ex. et Forhold, der, saavidt jeg huffer, ikke var indbefattet under det gjorte Forsøg, men som dog nødvendigvis hører med til en Adskillelse, og det er hele vort Almueskolevæsens Forhold til Folketirken. Jeg maa saa meget mere ønske, at det ærede Medlem dog engang vilde gjøre Alvor af at komme med et saadant Forslag, saa at vi kunde se, haad han mener, som jeg, hvad jeg tidligere har udtalt, dog virkelig ikke kan se Andet end, at det ærede Medlem kommer i Modsigelse med sig selv ved flere Leiligheder. Nu idag